

ĐIỂM MỚI NỔI BẬT CỦA NGHỊ ĐỊNH 310/2025/NĐ-CP VỀ XỬ
PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH VỀ THUẾ, HÓA ĐƠN

Ngày 02/12/2025, Chính phủ ban hành Nghị định số 310/2025/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 125/2020/NĐ-CP ngày 19/10/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính về thuế, hóa đơn (có hiệu lực thi hành kể từ ngày 16 tháng 01 năm 2026).

Nghị định 310/2025/NĐ-CP mang đến rất nhiều thay đổi quan trọng liên quan đến quản lý thuế, xử phạt hóa đơn, trốn thuế, khai sai, thủ tục thuế. Những điểm thay đổi đáng chú ý gồm:

1. Mở rộng khái niệm “vi phạm hành chính về thuế” và bổ sung “bất khả kháng”

Vi phạm hành chính về thuế không chỉ gói trong các sắc thuế, mà còn bao gồm: tiền sử dụng đất, tiền thuê đất/thuê mặt nước, tiền cấp quyền khai thác khoáng sản, tài nguyên nước, lợi nhuận sau thuế còn lại của DNNN 100% vốn nhà nước, cổ tức/lợi nhuận từ phần vốn nhà nước, và các khoản thu khác theo pháp luật về vốn nhà nước.

Bổ sung khái niệm “các trường hợp bất khả kháng”: thiên tai, dịch bệnh, hỏa hoạn, tai nạn, chiến tranh, bạo loạn, đình công..và các sự kiện khách quan khác mà người nộp thuế không thể khắc phục dù đã áp dụng mọi biện pháp trong khả năng.

2. Làm rõ đối tượng bị xử phạt khi có bên ủy quyền, nộp thay, thuế tối thiểu toàn cầu

Nếu người nộp thuế ủy quyền nghĩa vụ thuế, bên được ủy quyền vi phạm thì bên được ủy quyền bị xử phạt. Nếu tổ chức/cá nhân đăng ký, khai, nộp thuế thay theo luật và có vi phạm thì chính bên nộp thay bị xử phạt.

3. Cách xử phạt khi có nhiều hành vi trong cùng ngày, cùng hồ sơ

Cùng một ngày: Khai sai nhiều chỉ tiêu trên nhiều hồ sơ (thuộc thủ tục thuế) → chỉ

ĐIỂM MỚI NỔI BẬT CỦA NGHỊ ĐỊNH 310/2025/NĐ-CP VỀ XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH VỀ THUẾ, HÓA ĐƠN

xử phạt 1 hành vi khai sai có khung phạt cao nhất. Chậm nộp nhiều hồ sơ khai thuế cùng một sắc thuế → chỉ xử phạt 1 hành vi chậm nộp có khung phạt cao nhất (trường hợp có dấu hiệu trốn thuế phải tách riêng xử phạt trốn thuế).

Chậm nộp nhiều thông báo/báo cáo về hóa đơn → chỉ xử phạt 1 hành vi chậm nộp có khung phạt cao nhất. Trên 1 hồ sơ thuế: Khai sai nhiều chỉ tiêu (thuộc thủ tục thuế) → chỉ xử phạt 1 hành vi khai sai có khung phạt cao nhất.

Nhiều lần lập hóa đơn không đúng thời điểm hoặc không lập hóa đơn còn trong thời hiệu, xử phạt trong 1 vụ việc → chỉ xử phạt 1 hành vi, khung phạt dựa trên tổng số lượng hóa đơn vi phạm.

4. ***Thời hiệu xử phạt và trường hợp không xử phạt khi tự khai bổ sung***

Thời hiệu xử phạt: Thủ tục thuế: 02 năm kể từ ngày thực hiện hành vi (xác định theo ngày hết hạn nộp hồ sơ hoặc ngày cơ quan có thẩm quyền phát hiện với hành vi đang tiếp diễn).

Trốn thuế, khai sai dẫn đến thiếu thuế, tăng thuế được miễn/giảm/hoàn (chưa tới mức hình sự): 05 năm kể từ ngày thực hiện hành vi.

Không xử phạt vi phạm hành chính về thuế đối với hành vi khai sai nếu người nộp thuế: Đã khai bổ sung hồ sơ khai thuế theo Luật Quản lý thuế;

Đã nộp đủ số tiền thuế phải nộp trước: Thời điểm công bố quyết định kiểm tra/thanh tra; Hoặc trước khi cơ quan thuế/ cơ quan khác phát hiện hành vi.

5. ***Khung phạt mới với “cho, bán hóa đơn”, “lập hóa đơn không đúng thời điểm”, “không lập hóa đơn”***

Cho, bán hóa đơn: phạt 20–50 triệu đồng.

Lập hóa đơn không đúng thời điểm. Chia bậc phạt theo số lượng hóa đơn và phân biệt giữa: Hàng khuyến mại, quảng cáo, cho/biểu/tặng, trả thay lương, tiêu dùng nội bộ, luân chuyển cho vay/cho mượn/hoàn trả; Hóa đơn bán hàng hóa, cung cấp dịch vụ. Mức phạt dao động từ cảnh cáo đến 50–70 triệu đồng với trường hợp số lượng

ĐIỂM MỚI NỔI BẬT CỦA NGHỊ ĐỊNH 310/2025/NĐ-CP VỀ XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH VỀ THUẾ, HÓA ĐƠN

hóa đơn lớn.

Không lập hóa đơn khi thuộc diện phải lập: Cũng chia bậc theo số lượng hóa đơn, từ mức cảnh cáo đến 60–80 triệu đồng khi số lượng từ 50 hóa đơn trở lên. Biện pháp khắc phục: buộc phải lập hóa đơn theo quy định đối với các trường hợp không lập hóa đơn.

6. Xử phạt tổ chức, cá nhân liên quan (ngân hàng, đơn vị trả thu nhập, bên nắm giữ thông tin...)

Tập trung vào nghĩa vụ cung cấp thông tin phục vụ quản lý thuế: Phạt 2–6 triệu đồng: cung cấp thông tin, tài liệu liên quan đến nghĩa vụ thuế, tài khoản người nộp thuế quá hạn từ 05 ngày trở lên. Phạt 6-10 triệu đồng: cung cấp không chính xác thông tin về tài sản, tài khoản, tiền lương/thu nhập của người nộp thuế. Phạt 10-16 triệu đồng: Không cung cấp thông tin theo yêu cầu; Thông đồng, bao che người nộp thuế trốn thuế, không thực hiện quyết định cưỡng chế (trừ trường hợp không trích chuyển tiền theo Điều 18). Biện pháp khắc phục: buộc phải cung cấp đầy đủ, chính xác thông tin theo yêu cầu.

7. Biên bản vi phạm điện tử và quyền giải trình

Với trường hợp chậm nộp hồ sơ đăng ký thuế, hồ sơ khai thuế, quyết toán, thông báo/báo cáo hóa đơn bằng phương thức điện tử: Trong vòng 03 ngày làm việc kể từ khi cơ quan thuế gửi thông báo tiếp nhận/chấp nhận hồ sơ, cơ quan thuế lập và gửi biên bản vi phạm hành chính điện tử cho người nộp thuế qua cổng thông tin.

Biên bản điện tử có giá trị làm căn cứ ban hành quyết định xử phạt, phải có đầy đủ các thông tin (thời gian, địa điểm, hành vi, chữ ký số, quyền giải trình...). Cơ quan thuế phải xây dựng hệ thống CNTT để lập, gửi, xử lý vi phạm trên môi trường điện tử; có thể mở rộng áp dụng cho các hành vi thủ tục thuế, hóa đơn khác khi hệ thống đáp ứng.

Quyền giải trình áp dụng cho: Hành vi có mức tối đa của khung phạt từ 15 triệu trở lên (cá nhân) hoặc 30 triệu trở lên (tổ chức); Các hành vi tại Điều 16, 17, 18; Trường hợp lập biên bản vi phạm hành chính điện tử.

**ĐIỂM MỚI NỔI BẬT CỦA NGHỊ ĐỊNH 310/2025/NĐ-CP VỀ XỬ
PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH VỀ THUẾ, HÓA ĐƠN**

Nghị định xác định rõ trách nhiệm và thẩm quyền của chính các chức danh trong ngành thuế. Việc có quy định xử phạt cả đối tượng quản lý cho thấy hệ thống pháp luật hướng đến sự liêm chính, minh bạch và hạn chế tiêu cực trong nội bộ. Khi người làm công tác thuế cũng có thể bị xử phạt nếu vi phạm, niềm tin của người nộp thuế vào quá trình thực thi pháp luật sẽ được củng cố.

Tổng thể, Nghị định 310/2025/NĐ-CP không chỉ là một bản sửa đổi về kỹ thuật xử phạt. Nó là một thông điệp mạnh mẽ về xu thế quản lý thuế hiện đại: rõ trách nhiệm, rõ phạm vi, quy tắc minh bạch, xử phạt hợp lý và giảm gánh nặng cho các đơn vị tuân thủ tốt./.

Phòng TCKT